

domme. Men hvor der er et saadant indlevet Forhold tilstede, der er det efter vor hele Folkecharacters Bessaffenhed, som bekjendt, ikke egentlig at vente, naar man tilbyder en Afløsning, som det afhænger af Yderne, om de ville gaae ind paa eller ikke, at disse da i noget særdeles stort Antal eller Omfang skulle ville gaae ud derpaa, medmindre Afløsningen medfører meget betydelige Fordele. Det kan imidlertid ganske vist tænkes, at der kan komme saadanne Forhold tilstede i større eller mindre Omfang, som kunne gjøre det talfaald bekvemt for Yderne at kunne opnaae en Afløsning af de omhandlede Afgifter, hvilke overalt hvile med ubetinget første Prioritetsret paa deres Eiendomme. En saadan Afløsning vil ogsaa kunne medføre Fordele for Statskassen, navnlig i Retning af en Amortisation af Statsgælden, hvilke Fordele kunne blive af nogen Interesse i Tider, hvor der ellers kun kan anvendes meget begrændsede Beløb i denne Retning, forsaavidt den indenlandske Statsgæld angaaer. Af de her anførte Hensyn anfaae min Forgænger i Finansministeriet det for rigtig at gjøre et saadant Forsøg som det, hvorom Talen her er, og at gjøre det paa en saadan Maade, at der efter hans Skjon tilbødes Yderne en rimelig Fordeel, uden at man dog derfor gik Statskassen for nær. Da det af ham herom forelagte Lovforslag var til Behandling i dette Thing i forrige Samling, var det ærede Thing ikke tilbøieligt til at gaae ind paa hans Tanke i det Omfang, hvori han ønskede, og den væsentlige Grund dertil var — dersom jeg ved Gjenuemlæsningen har opfattet de Forhandlinger, der derom bleve førte, rigtig — at det stillede sig for dette ærede Thing, som om Statskassen vilde blive noget brøstholden ved de Afsløningsgrundsaetninger, som Finansministeren var gaaet ud fra. Man vedtog derfor her forskjellige Forandringer i Lovforslagets Bestemmelser, som vilde have til Folge, at Statskassens Stilling i Tilfælde af saadanne Afsløsninger vilde blive mere fordeelagtig, end Finansministeren havde paatænkt. I det andet Thing var Stemningen imidlertid i saa Henseende en anden. Man holdt sig der overbeviist om, at dersom man fastsatte saadanne Billaar som dem, der af dette

ærede Thing vare fastholdte, da vilde der slet ikke gaae nogen Afløsning for sig, og man nieente, at dersom Afløsningen skulde have nogen Fremgang, saa maatte man endog saa gaae noget videre i at opstille lempelige Billaar for Yderne, end Finansministeren havde foreslaaet. Der fremkom altsaa derved den Situation, at det ene Thing besandt sig paa den ene Side og det andet Thing paa den anden Side af Finansministerens Standpunkt. Sagen foreligger nu fra det andet Thing i samme Form som i forrige Samling. Folkethinget har gjenoptaget og fastholdt sin Betragtning fra forrige Gang og spørger nu altsaa herved dette ærede Thing, om det ikke skulde kunne gaae ind paa en modsat Betragtning af den, som det i forrige Samling havde gjort gjældende. Naar jeg skulde fremstille Finansministeriets Standpunkt i denne Sag, da troer jeg, at det nærmest maatte siges at være det, at den Middelvei, som min ærede Forgænger søgte at gaae i samme, formeentlig burde kunne tilfredsstille til begge Sider. Jeg vil dog tillige gjøre den Bemærkning, at jeg troer, at det i det andet Thing saa stærkt fremhævede Hensyn vistnok har Noget for sig, og at Afløsningen rimeligvis kun vil komme til at gaae for sig i et saa godt som forsvindende Omfang, dersom man ikke giver billigere Billaar end dem, som dette ærede Thing har tilbudt. Jeg troer, at dette er begrundet, men jeg vil tilføje, at jeg har en lignende Tro haade med Hensyn til Regeringens Tilbud og selv med Hensyn til det Tilbud, som Folkethinget ønsker at gjøre. Heller ikke efter dem vil Afløsningen vistnok gaae for sig i noget betydeligt Omfang. Jeg skal, for at begrunde dette, tillade mig at fremhæve, hvorledes det i de Dele af Hertugdømmet Slesvig, som ere gaaede over til Kongeriget ved den sidste Fred, er gaaet med lignende Afgifter af domantial Bessaffenhed. Efterat der i sin Tid derom var forhandlet i Rigsdagen, blev der ved den under 29de Marts 1867 udkomne Lov tilbudt Yderne en Afløsning af disse Afgifter, og denne Afløsning skulde endog efter den nævnte Lov kunne finde Sted under heldigere og gunstigere Billaar for Yderne end dem, der ere tilbudte ved det